

De nieuwe versie (2015) van de normen ISO 9001 (kwaliteitsmanagement) en ISO 14001 (milieumanagement) eist van de gecertificeerde bedrijven dat ze hun relevante risico's en opportuniteiten analyseren. Deze analyse heeft tot doel om te anticiperen op problemen en kansen en het project beter te beheren en te beheersen op het vlak van financiën, termijnen, kwaliteit, veiligheid en milieu.

Risicoanalyse van een project

De bedrijven die willen voldoen aan de nieuwe versie van de normen ISO 9001 en ISO 14001, zijn dus verplicht om een risicoanalyse uit te voeren. Dit beheersmiddel is echter eveneens nuttig voor alle kmo's en grote bedrijven die hun efficiëntie wensen te verbeteren.

Een risicoanalyse omvat gewoonlijk de drie volgende fasen.

Identificatie van de risico's

De te identificeren risico's kunnen van uiteenlopende aard zijn: milieu, veiligheid, financiën, technieken, uitvoering ... Gelet op het feit dat deze identificatie sterk op de ervaring steunt, is het belangrijk om deze – indien mogelijk – in een multidisciplinaire groep uit te voeren, om het vakmanschap en de ervaring van alle actoren (het *topmanagement*, de aangestelde calculator en beheerder) te bundelen. Deze samenwerking is van primordiaal belang om een zo breed en relevant mogelijke lijst met risico's op te kunnen stellen. We willen erop wijzen dat deze gezamenlijke aanpak eveneens toegepast wordt in de context van de nieuwe beheersinstrumenten zoals het BIM (zie de [WTCB-Dossiers 2014/2.14](#)), waarbij er gestreefd wordt naar een meer anticiperend en op overleg berustend beheer van de bouwprojecten.

Evaluatie van het risiconiveau

Vervolgens dient men het niveau van elk van de risico's te evalueren, om de meest kritieke en de verwaarloosbare risico's te kunnen bepalen. Deze beoordeling wordt aangegeven door middel van de **KI-indicator**, die berekend wordt aan de hand van de volgende parameters:

- de **kans** dat het risico zich voordoet

- de **impact** van het risico op het project wanneer het zich voordoet.

Identificatie en opvolging van de te ondernemen acties

Teneinde de risico's te beheersen, kunnen er verschillende acties ondernomen worden. Hoewel deze uiteraard geval per geval bepaald moeten worden, is het in grote lijnen mogelijk om:

- het risico te weigeren
- het risico te neutraliseren of te verminderen
- de risico's te delen met een andere partij (verzekeringsmaatschappij ...)
- het risico te aanvaarden.

Met het oog op een continue kwaliteitsverbetering moet deze risicoanalyse niet

alleen voor elk nieuw project uitgevoerd worden, rekening houdend met de ervaring die bij vorige werven opgedaan werd, maar ook op een strategischer niveau: één keer per jaar, om de risico's en de opportuniteiten binnen de interne en externe bedrijfscontext (technische kennis, concurrentie ...) te identificeren.

De uitvoering van een risicoanalyse op een bepaalde werf stelt het bedrijf eveneens in staat om een veel relevanter en doelgerichter controleplan voor de uitvoering op te stellen.

Afdeling Beheer en kwaliteit, WTCB

Dit artikel werd opgesteld in het kader van het 'Opticost'-onderzoek met de financiële steun van Wallonië.

C-RISK: voorbeeld van een evaluatie van de geïdentificeerde risico's en lijst met de te ondernemen acties

Identificatie	Analyse		Evaluatie	Behandeling	
	Kans (K)	Impact (I)		Actie(s)	Type actie
Risico's/Opportunititeiten					
Slechte inschatting van de contractvoorwaarden (vertragingsclausules,...)	1-Weinig waarschijnlijk	3-Gemiddeld		Geen specifieke actie	Aanvaarden
Ongevallen te wijten aan hoogwerken	1-Weinig waarschijnlijk	5-Zeer hoog		Organiseren van toolbox meetings	Neutraliseren/Verminderen
Ongevallen veroorzaakt door plaatsing van elementen met grote overspanningen	3-Mogelijk	5-Zeer hoog		Organiseren van toolbox meetings	Neutraliseren/Verminderen
Laattijdige leveringen van geprefabriceerde elementen	5-Zeer waarschijnlijk	4-Hoog		Het niet toekennen van de werken aan de onderaannemer, gezien zijn slechte reputatie mbt het respecteren van de timings.	Weigeren
Risico's verbonden aan het werken onder variërende werfomstandigheden	3-Mogelijk	5-Zeer hoog		Snelle plaatsing van het dak ter bescherming van de balken	Neutraliseren/Verminderen

Het WTCB stelt de risicoanalysetool C-RISK ter beschikking van zijn leden met als doel om de bedrijven bewust te maken van het nut van risicoanalyses, een lijst voor te stellen ter vergemakkelijking van de identificatie van de risico's die eigen zijn aan het bedrijf en zijn werven en een hulpmiddel voor de risicobeoordeling aan te bieden. De applicatie C-RISK is verkrijgbaar bij de afdeling Beheer en kwaliteit van het WTCB (gebe@bbri.be).